

# **Raport privind monitorizarea**

**Programul de conformitate pentru excluderea  
comportării discriminatorii și realizarea obiectivului de  
independență al operatorului sistemului de transport –  
SRL „Moldovatransgaz”**

**Anul 2019**

## 1 Introducere

Programul de conformitate reglementează normele necesare conformării cu cerințele separării legale și funcționale ale operatorului sistemului de transport, (*în continuare OST*) al gazelor naturale prevăzute de legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016 (Monitorul Oficial, 2016, nr.193-203, art. 415) și conține măsurile necesare de a fi realizate pentru a fi asigurat principiul nediscriminării în ce privește accesul terților la sistemul de transport al gazelor naturale precum și respectarea confidențialității informației.

## 2 Programul de conformitate. Cadrul legal și scopul

Potrivit art. 24 alin. (1), art. 34 alin. (1) din Legea cu privire la gazele naturale Nr.108 din 27.05.2016, pentru a asigura independența față de întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, SRL „Moldovatrangaz” în calitate de operator al sistemului de transport a fost obligat să elaboreze și să implementeze un *Program de conformitate* care să conțină măsurile întreprinse pentru a garanta excluderea de comportament și de practici discriminatorii, precum și pentru a asigura monitorizarea corespunzătoare a respectării acestui program.

Cadrul legal referitor la comportamentul nediscriminatoriu al operatorului sistemului de transport este dat de Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene. Directiva a fost transcrisă în legislația Republicii Moldova prin Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016 (Monitorul Oficial, 2016, nr.193-203, art. 415).

Programul de conformitate are ca scop stabilirea măsurilor ce duc la eliminarea discriminării în relație cu participanții la piața de gaze naturale prin trasarea unor principii cadru de lucru, stabilirea clară a obligațiilor angajaților „SRL Moldovatrangaz”, inclusiv a obligațiilor privind raportarea și monitorizarea îndeplinirii Programului de conformitate.

## 3 Raportul de conformitate

Raportul de conformitate, realizat în baza art. 35 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale prezintă rezultatele activității de monitorizare a respectării Programului de conformitate și reprezintă totodată o modalitate de informare a ANRE, a angajaților proprii și a tuturor părților interesate cu privire la progresele realizate în aplicarea măsurilor pentru garantarea excluderii practicilor discriminatorii și realizarea obiectivului de independență al operatorului de transport în relația cu ceilalți participanți al Pieții de gaze naturale din RM.

## 4 Structura Raportul de conformitate

Raportul de conformitate prezintă maniera de implementare a tuturor măsurilor cuprinse în Programul de conformitate structurat pe cerințele Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016. ***Rezultatele monitorizării îndeplinirii măsurilor prevăzute de Programul de conformitate, în special la capitolul independența juridică, organizare și proces decizional, sunt prevăzute în Anexă.***

**RAPORTUL ANUAL AL AGENTULUI DE CONFORMITATE - Vasilii TONU**  
privind monitorizarea Programului de conformitate al operatorului sistemului de transport - SRL „Moldovatransgaz”

Anexă

Nr. d/o	Măsura	Acțiuni întreprinse/ Modul de implementare	Stadiul implementării (implementat/parțial implementat/neimplementat)	Confirmarea implementării
1	<p>- SRL „Moldovatransgaz” este separată legal față de întreprinderea integrată pe verticală SA „Moldovagaz”, fiind organizată ca entitate juridică separată.</p>	<p>SRL „Moldovatransgaz” activează ca entitate independentă în ceea ce privește forma sa juridică, în raport cu celelalte activități care nu au legătură cu transportul, în conformitate cu condițiile licenței pentru transportul gazelor naturale.</p>	Implementat	EXTRAS din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.949 din 19.01.2018.
2	<p>- Semnarea unei <i>Declarație</i> pe proprie răspundere cu privire la neparticiparea în structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care răspunde, direct sau indirect, de îndeplinirea cotidiană a activităților de producere, de distribuție și/sau de furnizare a gazelor naturale;</p> <p>- Stabilirea sancțiunilor în <i>Regulamentul de ordine internă</i> pentru nerespectarea măsurilor prevăzute de programul de conformitate.</p>	<p>Directorul al OST persoană cu funcții de conducere nu deține nicio funcție, nu are nicio responsabilitate profesională, nu are niciun interes în relație de afaceri de ordin direct sau indirect, cu întreprinderea de gaze integrată pe verticală cu vreo întreprindere a acesteia, cu acționarii majoritari sau cu fondatorii acesteia, cu excepția operatorului sistemului de transport la care exercită funcțiile de conducere.</p> <p>Angajatul este obligat să acționeze în mod legal, într-un mod corect în relație cu clienții, precum și cu ceilalți angajați în conformitate cu cele mai înalte standarde de corectitudine și profesionalism și să păstreze confidențialitatea tuturor informațiilor la care au acces în cursul executării contractului de muncă.</p> <p>Orice încălcare a acestor obligațiuni poate duce la luarea, de către SRL „Moldovatransgaz”, a unor măsuri disciplinare, în condițiile legislației muncii.</p>	Implementat	<p><i>Declarație</i> pe proprie răspundere privind corespunderea condițiilor de independență;</p> <p>Regulamentul de ordine internă.</p>

3	<p>- Interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale SRL „Moldovatrangaz” (salarizare, evaluare) sunt legate exclusiv de performanța realizată în cadrul companiei.</p> <p>- Nu sunt admise condiționări legate de alte activități decât cea de transport a gazelor naturale.</p> <p>- Se garantează că dezvoltarea profesională a persoanelor cu funcții de conducere din cadrul OST se desfășoară într-o manieră să asigure independența de acțiune a acestuia.</p>	<p>Interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale SRL „Moldovatrangaz” și salarizarea acestora sunt dependente numai de activitatea desfășurată în cadrul societății de transport. Personalul menționat nu obține remunerații și nu este evaluat în funcție de performanțele economice ale societăților deținătoare de licențe, care nu au legătură cu transportul gazelor naturale.</p>	Implementat	Regulamentul de ordine internă;  Statutul companiei;  Regulamentul privind remunerarea muncii.
4	<p>- OST va fi dotat cu resurse financiare, tehnice, fizice și umane adecvate pentru îndeplinirea activității sale</p> <p>- Asigurarea cu suficiente competențe decizionale în ce privește activele necesare pentru exploatarea, întreținerea și extinderea rețelei.</p> <p>- OST are dreptul de a respinge orice imixtiune în activitățile sale operaționale cotidiene.</p> <p>- Influența companiei mamă se limitează la aprobarea planului financiar anual al OST sau orice alt document echivalent, precum și la stabilirea plafonului maxim de îndatorare a OST întreținere dependentă.</p> <p>- Decizia cu privire la volumul și data de realizare a investițiilor necesare este exclusiv sarcina SRL „Moldovatrangaz” pe baza analizei economice efectuate și prevederilor legale specifice.</p>	<p>OST dispune de toate resursele financiare, tehnice, fizice și umane adecvate pentru operarea, menținerea sau dezvoltarea rețelei de transport.</p> <p>Nu a fost semnalate probleme semnificative privind asigurarea resurselor necesare desfășurării activității de transport.</p> <p>OST dispune de suficiente drepturi de luare a deciziilor, independent de întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, cu privire la volumul și data de realizare a investițiilor necesare, cu privire la exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale.</p> <p>Nici o altă societate nu dă instrucțiuni privind operațiunile zilnice în vederea construirii sau reabilitarea unor capacități de transport care nu depășesc termenii situațiilor financiare aprobate sau al oricărui instrument echivalent.</p>	Implementat	Statutul companiei; Resurse tehnice; State de personal; Statutul companiei; Regulamentul de ordine internă; Planul anual de investiții;  Planului financiar anual.
5	<p>- Îndeplinirea obligației de a nu crea confuzii în desfășurarea activității sale economice, inclusiv de comunicare și publicitate, cu privire la identitatea separată față de operatorul economic care realizează serviciul de furnizare a gazelor naturale din cadrul operatorului economic integrat pe verticală,</p>	<p>- Pe tot parcursul anului 2019, OST a utilizat însemne vizuale de natura să delimiteze această companie față de operatorul economic care realizează serviciul de furnizare a gazelor naturale din cadrul operatorului economic integrat pe verticală.</p>		Scrisori, ordine, etc.

6	<p>confuzii ce ar putea rezulta din utilizarea unor elemente de identificare comercială precum: denumirea, sigla/logoul, emblema de firmă, pagina de internet, etc., care ar crea confuzii în desfășurarea activității licențiate a operatorului.</p>	<p>În comunicarea OST către terți, în vederea evitării confuziei cu privire la identitatea separată față de întreprinderea integrată pe verticală se utilizează denumirea completă a operatorului.</p> <p>Toate documentele emise de SRL „Moldovatransgaz” prezintă în antet și subsol toate informațiile de natură a asigura diferențierea față de documentele emise de SA „Moldovagaz”.</p> <p>Pagina web de internet a OST a fost separată efectiv de cea a SA „Moldovagaz”, toate informațiile publice relevante privind activitatea OST pot fi accesate la <a href="http://www.moldovatransgaz.md">www.moldovatransgaz.md</a>.</p>	<p>Scrisori, ordine, etc.</p> <p>Scrisori, ordine, etc.</p> <p>web site - ul SRL „Moldovatransgaz”</p>
	<p>- Elaborarea unei <i>instrucțiuni cu privire la regimul și accesarea informațiilor</i> în cadrul OST.</p> <p>- Contractele individuale de muncă cu toți angajații OST vor fi revizuite în sensul includerii unui <i>acord adițional</i> în care vor fi reflectate aspecte de respectare a confidențialității.</p> <p>- Confidențialitatea informațiilor accesată de prestatorii de servicii externi se asigură prin includerea în contractele încheiate cu aceștia a unor <i>clauze de confidențialitate</i>.</p> <p>- Informațiile sunt depuse în sisteme informaționale și arhive asigurate, accesibile doar SRL „Moldovatransgaz” și care pot fi accesate de către terți numai pe baza contractului sau al altui act legal.</p>	<p>Documentul <i>cu privire la regimul și accesarea informațiilor</i>, descrie regimul și modul de accesare a informațiilor în cadrul companiei.</p> <p>Confidențialitatea a fost asigurată prin includerea unei clauze contractuale de confidențialitate prin care se difinește obligația de abținere de la dezvăluirea informațiilor cu acces limitat.</p> <p>Confidențialitatea a fost asigurată prin includerea unei clauze contractuale de confidențialitate prin care se difinește obligația de abținere de la dezvăluirea informațiilor confidențiale cuprinse în Contractele dintre SRL „Moldovatransgaz” și prestatorii de servicii externi.</p> <p>Pentru asigurarea calității și integrității informațiilor, disponibilității la locurile unde acestea sunt necesare și respectării cerințelor de securitate a sistemelor informaționale, s-au stabilit prin politica internă - Reguli de securitate și siguranță a informațiilor.</p> <p>Accesul la sistemul de informații al companiei, se realizează numai pe baza de nume de utilizator și parolă, fiind eliminate posibilitatea de accesare a</p>	<p>Implementat</p> <p>Politica <i>cu privire la regimul și accesarea informațiilor</i>;</p> <p>Contractele individuale de muncă a tuturor angajaților conțin <i>clauze de confidențialitate</i>;</p> <p>Contractele încheiate cu prestatorii de servicii externi conțin <i>clauze de confidențialitate</i>;</p> <p>Politica internă ord. nr.435/2017;</p>
			<p>Regulamentul <i>privind arhiva</i>;</p>

	<p>- Aplicarea normelor prevăzute la pct. 4.2 din programul de conformitate.</p>	<p>informațiilor de către persoane neautorizate. Documentul privind organizarea și desfășurarea activității Arhivistice, descrie procesul de arhivare, pentru asigurarea calității și integrității informațiilor, disponibilității la locurile unde acestea sunt necesare și respectării cerințelor de securitate.</p> <p>- Toate informațiile publice sunt afișate pe pagina de internet a SRL „Moldovatrangaz”, astfel încât participanții la piața gazelor naturale au acces la informații într-un mod echitabil și nediscriminatoriu.</p> <p>- Informațiile cuprinse în contractul între SRL „Moldovatrangaz” și un partener contractual sau cele care rezultă din acest contract pot fi dezvăluite numai unei părți contractuale relevante pe baza contractului, în baza unei cerințe legale.</p> <p>Pentru o a treia parte, aceste informații sunt considerate confidențiale.</p> <p>- Accesul la sistemul de informații al întreprinderii se realizează numai pe bază de nume de utilizator și parolă, fiind eliminată posibilitatea de accesare a informațiilor de către persoane neautorizate.</p> <p>- Accesul la arhiva SRL „Moldovatrangaz” se realizează numai de persoane nominalizate în acest sens.</p>	<p>web site - ul SRL „Moldovatrangaz”;</p> <p>Contractele încheiate cu prestatorii de servicii externi conțin <i>clauze de confidențialitate</i>;</p> <p>Politica internă ord. nr.435/2017;</p> <p>Regulamentul privind arhiva.</p>	
7	<p>- Includerea în <i>fișa postului</i> angajatului SRL „Moldovatrangaz” obligația de a desfășura în mod nediscriminatoriu sarcinile ce îi revin și excluderea discriminării între utilizatorii de sistem sau categoriile de utilizatori de sistem, evitând, în special discriminarea în favoarea întreprinderilor înrudite.</p>	<p>Tuturor angajaților OST le revin obligația de a desfășura în mod nediscriminatoriu sarcinile ce îi revin și de a nu face discriminare între utilizatorii de sistem sau categoriile de utilizatori de sistem, evitând, în special, discriminarea în favoarea întreprinderilor înrudite.</p>	Implementat	<p><i>Fișa postului</i> angajaților companiei.</p>

	- Informarea Agentului de conformitate și transmiterea către acesta a materialelor aferente fiecărui refuz de acces la rețea. - Înșușirea Periodică a personalului în materie de conformitate, în special a noilor angajați. - Informarea periodică a angajaților cu privire la măsurile din programul de conformitate și îndeplinirea acestora.				Programul de instruire a angajaților companiei.
8	- Publicarea anuală până la data de 31 martie a variantei actualizate a Programul de conformitate cu indicarea măsurilor care au fost îndeplinite.	Instruirea noilor angajați cu privire la regulile de conduită și informarea periodică a angajaților cu privire la măsurile din Programul de conformitate și la îndeplinirea acestora.	Implementat		web sit-ul OST.
9	- Angajații OST au obligația de a acorda asistență agentului de conformitate la îndeplinirea sarcinilor ce le revin. - Angajații vor furniza în mod complet acele informații solicitate de Agentul de conformitate și vor permite consultarea dosarelor, documentelor și fișierelor pe care le administrează.	Programul de conformitate actualizat împreună cu raportul agentului de conformitate pentru anul precedent privind măsurile îndeplinite de OST au fost publicate pe pagina electronică. Agentul de conformitate i s-a garantat accesul la toate informațiile, documentele și resursile tehnice și materiale ale OST necesare în vederea îndeplinirii atribuțiilor de verificare a modului de implementare a măsurilor stabilite prin Programul de conformitate.	Implementat		Programul de conformitate; Legea cu privire la gazele naturale nr.108 din 27.05.2016.
10					

- **În conformitate cu pct. 33 al regulamentului privind modul de monitorizare a programelor de conformitate nr. 482 din 13.12.2017, raportul este semnat de director - persoană cu funcții de conducere în cadrul SRL „Moldovatransgaz”, prin care declară că și-a însușit raportul respectiv.**

Director OST



/ Iurie DOLGHIER /

Agent de conformitate



/ Vasili Tonu /